

STICHTING STADSHERSTEL KAMPEN

Postbus 259
8260 AG Kampen
tel. 038-3312377
fax 038-3337123
info@stadsherstelkampen.nl
www.stadsherstelkampen.nl

Gemeente Kampen t.a.v. de leden van de Raad
Postbus 5009
8260 GA KAMPEN

Kampen, 15 december 2010
Ons kenmerk: AGZB/2010-19
Uw kenmerk :
Onderwerp: Haalbaarheidsonderzoek Cluster voor Cultureel Erfgoed in de Van Heutszkazerne

Geachte leden van de Raad,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van het "*Haalbaarheidsonderzoek cluster voor Cultureel erfgoed in de Van Heutszkazerne te Kampen*", d.d. 27 oktober 2010.

Allereerst willen wij opmerken dat wij het betreuren dat onze stichting niet, zoals te doen gebruikelijk, is betrokken bij dit onderzoek, c.q. een verzoek heeft gekregen een reactie uit te brengen voor e.e.a. aan de gemeenteraad werd voorgelegd.

Inmiddels hebben wij het rapport gedownload van de gemeentesite en graag maken wij van de gelegenheid gebruik om onze zienswijze aan u voor te leggen.

Monumentale status van de gebouwen

Allereerst willen wij graag duidelijkheid scheppen in de monumentale status van het complex en hierover hebben wij dan ook contact opgenomen met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) te Amersfoort. Graag willen wij de uitkomsten van dit contact met u delen en aangezien het gaat om citaten geven wij e.e.a. cursief weer.

Inzake de bescherming van de Van Heutszkazerne geldt het volgende:

- *het hoofdgebouw is beschermd als rijksmonument.*
- *de exercitieloods is niet als rijksmonument beschermd.*
- *over het hoge schoolgebouw waren de meningen verdeeld: de RCE is er lange tijd vanuit gegaan dat het onderdeel van de rijksbescherming uitmaakte, maar een aantal jaar geleden bleek toch dat bescherming niet aan de orde was omdat het bouwdeel als het ware zelfstandig naast het hoofdgebouw staat. Bijbescherming was toen niet aan de orde omdat de eigenaar het bouwdeel zorgvuldig zou gaan behandelen middels een herbestemming.*

Onderstaand tevens de registeromschrijving:

"Generaal van Heutszkazerne. Fors gebouw, dat de drie zijden omsluit van een voorplein, dat aan de zijde van de Oudestraat met een hekwerk is afgesloten. Lijstgevel; de lijsten voorzien van consoles. Natuurstenen vensterdorpels; een aantal vensters heeft roedenverdeling en houten zwikvullingen. XIX. Aan de achterzijde van het gebouw staat een hoog schoolgebouw (Buiten Nieuwstraat 85), gebouwd omstreeks 1874. Beide bouwdeelen zijn middels een tussenlid en een luchtbrug met elkaar verbonden. Het in rode baksteen opgetrokken schoolgebouw staat op een rechthoekige plattegrond, is vier bouwlagen hoog en wordt bekroond door een waterlijst met daarboven kantelen. De gevels

worden geleed door ondermeer pilasters en hoge vensters met roedenverdeling. In het interieur kenmerken de grote leslokalen zich door ondermeer de hoogte, de parketvloeren en het fraaie uitzicht. Het trappenhuis werd in de jaren '50 van de twintigste eeuw gemoderniseerd. Het schoolgebouw is hoger dan zijn directe omgeving. Het pand heeft stedenbouwkundige, architectuur- en cultuurhistorische waarde. Smal pand met pakhuisgevel naast de kazerne, voorzien van rechte kroonlijst en op ieder van de drie bouwlagen een opening in de voorgevel. De ingang wordt gedekt door een grote rondboog met dubbele deuren; natuurstenen aanzet- en sluitstenen in de boog, alles in zorgvuldig uitgevoerd metselwerk en gedagde voegen, XIXA of XIXm. Achter de gevel gaat een ouder casco schuil met eiken balken, voorzien van rijk geprofileerde, laat-gotische console met sierspijkers, jongere vloeren en sporenkap met enkelvoudige, eiken spantjukken, XVIIA. Afgeknotte, oude, achtergevel met restanten van natuurstenen kruis- en kloostervensters. Tegen de achtergevel staat een moderne, lage aanbouw met plat dak. Pand met gave pakhuisgevel waarachter zich een laat- middeleeuws casco bevindt met eiken balklagen, kap en een afgeknotte achtergevel met bouwsporen. Pand van architectuur- en bouwhistorische betekenis."

Gezien het vorenstaande menen wij te kunnen concluderen dat de kazerne een Rijksmonument is en dat gezien de in het verleden gewekte verwachtingen het schoolgebouw aangemerkt wordt als een Rijksmonument.

In dat kader willen u ook verwijzen naar een citaat uit de notulen van de vergadering van de monumentenraad van 27 mei 2003 *'De Rijksdienst wil de manege (is exercitiegebouw) aanwijzen als Rijksmonument, zodat het pand niet gesloopt mag worden. Het schoolgebouw maakt, volgens de Rijksdienst al onderdeel uit van het rijksmonument en mag dus niet gesloopt worden'*.

Tot zover voor dit moment de monumentale status van de gebouwen.

Reactie op de inhoud van het onderzoeksrapport

Zoals gebruikelijk wil SSK graag meedenken met (grote) ingrepen in de binnenstad. Uiteraard betekent dit ook dat wij samen met u graag willen dat er een goede herbesteding komt voor het kazernecomplex. In dat kader zijn wij dan ook verheugd dat er reeds is begonnen met het renoveren van het dak en de buitenmuren.

Verder zijn wij van mening dat kaalslag van waardevolle gebouwen in de binnenstad moet worden voorkomen. Wij zijn van mening dat het gevelbeeld gehandhaafd dient te blijven. In dat kader staat bij onze stichting model 1 met stip op 1.

In model 2 blijft het schoolgebouw in tact en blijft van de exercitieloods alleen een "loze" voorgevel staan, hetgeen naar onze mening een volstrekt verwerpelijke oplossing is. Hierover willen wij een negatief advies uitbrengen. Dit heeft mede te maken met het realiseren van een groot aantal parkeerplaatsen op het binnen terrein, terwijl wij ons afvragen of de Buiten Nieuwstraat deze extra verkeersdruk wel aankan.

Bij model 3 blijft eveneens het schoolgebouw behouden, maar blijft ook van de exercitieloods alleen de gevel bestaan en worden woningen gerealiseerd binnen een Cluster voor Cultureel Erfgoed, een in onze ogen minder geschikte situatie, maar kan dit een alternatief zijn voor model 1, alhoewel ook bij dit model sprake is van een groot aantal parkeerplaatsen.

Model 4 is voor SSK niet aanvaardbaar omdat in deze het schoolgebouw helemaal verdwijnt en dit in strijd is met gewekte verwachtingen, zie onze verklaring onder het kopje monumentale status van de gebouwen. Ook is hier sprake van het aanbrengen van een forse aanslag in de historische bebouwing van de binnenstad doordat de gevelrij wordt doorbroken. Van de exercitieloods resteert dan alleen de loze voorgevel. Er is sprake van een groot aantal parkeerplaatsen (zie onder model 3) en geen enkele ruimte meer voor het archief, in onze ogen is dat een niet gewenste situatie. Juist de aanwezigheid van een archief is van groot belang binnen een Cluster voor Cultureel Erfgoed. Model 4 is voor ons derhalve onaanvaardbaar.

Voor model 5 geldt voor ons hetzelfde: onaanvaardbaar. De argumenten zullen inmiddels helder zijn. Het slopen van het schoolgebouw is tegen gewekte verwachtingen in, de gevelrij is niet meer gesloten en er is geen ruimte voor de archieven. Het enige "pluspunt" is dat er niet wordt ingericht voor een grote hoeveelheid parkeerplaatsen, zie ook eerdere argumentatie.

Eveneens model 6 is voor ons niet aanvaardbaar. Voor het slopen van het schoolgebouw verwijzen wij u naar eerdere argumentatie, evenals met betrekking tot het parkeren. Het pluspunt in deze variant is dat het archief wel een plekje vindt binnen het cluster.

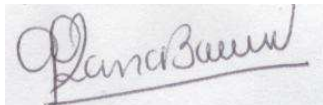
Advies inzake de keuze van de modellen

Het bestuur van Stichting Stadsherstel Kampen adviseert de Raad van de gemeente Kampen om een keuze te maken voor Model 1 (1a). Als redelijk alternatief komt voor ons Model 3 in beeld.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben onderbouwd waarop onze keuze is gebaseerd en hopen dat u hiervan goede nota zult nemen. Wij doen een dringend beroep op u om er voor te zorgen dat er geen besluiten worden genomen waardoor ons erfgoed verdwijnt en er weer een kaalslagplek in onze historische binnenstad ontstaat. In dat kader verwijzen wij u naar de zogenaamde "doorbraak" van 3^e Ebbingestraat naar de Vloeddijk, een historische vergissing die hopelijk niet weer gemaakt zal worden.

Indien u dat wenst dan is onze stichting uiteraard bereid haar standpunt nader toe te lichten en mee te denken in de verdere ontwikkeling.

Met vriendelijke groet
namens het bestuur,

A.G. van 't Zand-Boerman
secretaris

Cc: RCE Amersfoort, Monumentenraad Kampen